

erkkari

Vuosi 2020 on ollut pysäyttävä. Korona mullisti maailman. Kuluneen vuoden aikana myös useampi suru-uutinen on saanut pysähtymään elämän kulun, rajallisuuden ja sattumanvaraisuuden äärelle. Olen miettinyt, miten jokin asia elämässä sattumalta tai pakosta ottaa johtotähtien roolin. Omassa elämässäni palaan lapsuuteeni ja koirakirjaan, jonka löysin tiibetinterrierirodun kohdalta avattuna koulusta kotiin tullessani. Oli vuosi 1975 ja tiibetinterrieri oli näin tullut elämäni veljeni hankkimana tibben myötä. Tuo koirakirjan kuva palautui myös mieleeni, kun arvostelin Australiassa ensimmäistä kertaa tiibetinterrierejä. Kun tiibet siellä astuivat kehään, mietin miten kauas, moniin seikkailuihin ja erilaisten ihmisten pariin tiibetinterrierirotu onkaan minut kuljettanut.

Korona todellakin mullisti maailmamme. Itsestään selvänä pidetty vapaus liikkua ja turvallisuuden tuntu katosivat hetkessä. Toisesta ihmisestä tuli uhka terveydelle. Vaikka maailma mullistui, arki jatkui. Työskentelen itse yliopistollisessa keskussairaalassa. Sielläkin arki jatkui vaikkakin uudessa todellisuudessa. Työni ulkopuolella omat ihmiskontaktini rajautuivat muutamiin lähi-ihmiisiin. Työssä piti luottaa siihen, että työnantaja järjestää mahdollisimman turvalliset työolosuhteet ja kaikki toimivat sääntöjen mukaisesti.

Korona mullisti myös koiramaailman ja koiranäyttelyt peruuntuivat. Elokuussa tilanne koronan osalta hieman helpottui, rajoituksia purettiin ja näyttelyitä oli taas mahdollista järjestää. Päätin, että jos pysyn terveenä, hoidan sopimani tuomarointitehtävät. Luotan siihen, kuten työssänikin, että näyttelyn järjestäjät luovat turvalliset olosuhteet ja toimitaan sääntöjen mukaan ja turvallisuusohjeita noudattaen. Erikoisnäyttelyn järjestäminen lokakuussa, kun korona oli jälleen kiihtymisvaiheessa, aiheutti monissa huolta. Minulla oli oikeus perua arvostelutehtäväni. Päätin, että hoidan tehtävän, kunhan pysyn terveenä.

Luotin siihen, että erikoisnäyttely järjestetään vain, mikäli se pystytään järjestämään turvallisesti. Toki ymmärrän, että koronatilanteessa tärkeää on, että jokainen kantaa oman vastuunsa ja viime kädessä jokainen osallistuu omalla vastuulla haluamiinsa tilanteisiin. Itse vietin heti näyttelyn jälkeen pitkän syysloman ulkoillen, kotona viihtyen ja vain muutaman ihmisen kanssa aikaa viettäen. Näin en ainakaan heti olisi kantanut mahdollista koronavirusta erikoisnäyttelystä työyhteisöni. Minä, matkustamaan tottunut ihminen, olen oikeasti myös alkanut nauttia tällaisesta oloilusta. Oma liikkuminen ihmisjoukoissa työtä ja muutamaa tuomarointitehtävää lukuun ottamatta on ollut hyvin minimaalista keväästä lähtien.

Erikoisnäyttely järjestettiin Hyvinkäällä Hyvinkää eläinpalvelukeskuksessa noin 800 neliön tiloissa. Alueella noudatettiin AVI:n, THL:n, OKM:n ja SKL:n ohjeita yleisötapahtumien ja koiranäyttelyiden järjestämisen osalta. Näyttelyalueelle ei saanut tulla oireisena. Kehässä kaikkien tuli käyttää kasvomaskia. Turvallisuusohjeista ja turvaväleistä tiedotettiin aikataulukirjeessä ja aamulla näyttelyn tervetuliaispuheessa.

Erikoisnäyttely oli alun perin tarkoitus järjestää maaliskuussa, mutta koronatilanteen vuoksi näyttely siirtyi lokakuulle. Alkuperäinen tuomari Simona Jemelkova Tsekeistä ei valitettavasti päässyt arvostelemaan näyttelyyn vallitsevan koronatilanteen ja matkustusrajoitusten vuoksi. Koiria oli näyttelyyn ilmoitettu 91, joista paikalla oli 66.

Minulla oli ilo ja kunnia saada arvostella tässä erikoisnäyttelyssä alkuperäistä tuomaria korvaamassa. Olen arvostellut Suomessa tiibetinterrierien erikoisnäyttelyn vuonna 2006. Kuluneen 14 vuoden aikana arvostelukokemukseni on reippaasti karttunut monista roduista. Toivottavasti se on lisännyt myös tietojeni, taitojeni ja ymmärrykseni lisääntymistä.

Vaikka tiibetinterrieri on minulle roduista tutuin ja rakkain, ei sen arvostelu ole helpointa. Vieraammassa rodussa tieto-taito on usein mustavalkoisempi ja arvostelupäätökset siksi olevinaan helpompia. Tiibetinterrierejä kasvattaneena tunnen rodun haasteet ja vaativuuden. Osaan arvostaa yksityiskohtia hieman heikommassakin yksilössä ja siksi en ehkä osaa käyttää arvosteluskaalaa niin kriittisesti. Tiedän työn, jonka tiibetinterrierin karvapeitteen hoitaminen vaatii ja tiedän, ettei kasvatteja tuosta vain käydä nappaamassa ja tuomassa näyttelykehään laittamatta ja opettamatta.

Suomessa on aina ollut laadukkaita tiibetinterrierejä ja on edelleen. Tämä näyttely jälleen todisti sen. Harvoin on mahdollisuus päästä samalla kertaa näkemään ja kokeilemaan useita, hienoja tibbejä. Nyt minulla oli siihen mahdollisuus. Tiibetinterrieri on terve ja pitkäikäinen rotu. Iäkkäät veteraanit loistivat edelleen elinvoimaisina kehässä tässäkin näyttelyssä. Parhaimmat turkinlaadut löytyivät veteraanikoirilta. Ilokseni voin kuitenkin todeta, etteivät ne päivän parhaimmin sijoittuneet tulleet veteraaniluokista, vaan meillä on hienoja, nuoria tiibetinterrierejä kehissä.

Tiibetinterrierin tulee olla vankka, tiivis ja mittasuhteiltaan neliömäinen koira. Sen ei kuulu liikkua huomattavan pitkällä, maatavoittavalla askeleella, kuten monet 1-ryhmän paimenkoirarodut. Tiibetinterrieri kantaa itsensä, päänsä ja häntänsä ryhdikkäästi. Haasteena rodussa on saada samaan koiraan neliömäiset mittasuhteet ja vankka runko. Tämä näkyi erikoisnäyttelyssäkin. Mittasuhteiltaan neliömäinen koira on herkästi niukasti kulmautunut ja kovin ”tyhjä” edestä. Vahvarunkoisilla koirilla raajakorkeus taas jää monesti lyhyeksi. Mataluus ei kuulu tiibetinterrierin rotutyyppiin. Erikoisnäyttelyssä pyrin sijoittamaan koirat ensisijaisesti oikean tyypin perusteella.

Rainer Vuorinen arvosteli tiibetinterrierien erikoisnäyttelyn Hyvinkäällä vuonna 2001. Muistan tässä näyttelyssä hänen todenneen tulevansa merisairaaksi, kun katselee tiibetinterrierien huojuvia etuliikkeitä. Olen ajatellut, että etuliikkeet ovat parantuneet. Ja kyllähän ne ovatkin, mutta oli niissä etuliikkeissä edelleen aika paljon sanottavaa. Tiibetinterrierin etu- ja takaosa on herkästi epätasapainossa ja tällöin koira kompensoi ongelmaa etuliikkeillä toisin sanoen kerien tai eturaajojaan nostamalla pidentää etuaskelta.

Sanotaan, että liikkeet kertovat rakenteen puutteet ja usein näin onkin. Mutta aina tämä ei ole aivan näin. Joskus yllättävästi hyvin rakentunut koira ei liiku kovin hyvin ja joskus taas heikommin rakentunut koira yllättää liikkeillään.

Tiibetinterrieri ei ole ”päärotu”, mutta myös pää kertoo oikeasta tyypistä ja keskeistä on tyyppillinen ilme. Pään mittasuhteet ovat rodussa yleisesti hyvät, mutta kevyitä kuono-osia löytyi erikoisnäyttelyssä esitetyiltä koirilta. Joillakin oli vaaleat silmät. Purennat ovat pääsääntöisesti kunnossa. Vaikka käännteinen purenta on samanarvoinen kuin leikkaava purenta, se on harvinainen tibbeillä ainakin tämän näyttelyn otoksen perusteella.

Omasta näkökulmastani kaikki toimi näyttelyssä moitteettomasti. Ihailen laadukkaita, hyvin hoidettuja, hienosti käyttäytyviä tiibetinterrierejämme. Arvostan suuresti sitä työtä, jonka teette tämän suurenmoisen rodun eteen.

Pirjo Aaltonen